

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Sait DEDE

HDP Hakkâri Milletvekili

Basında yer alan haberler ve tarafınıza da ulaşan bilgiler değerlendirildiğinde; Türkiye'deki Ceza İnfaz Kurumlarında, tutuklu ve hükümlülere yönelik insanlık onuruyla bağdaşmayacak sistematik bir takım uygulamaların yapıldığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Cezaevi İdaresi'nin ve gardiyanların/memurların insanlık onuruna aykırı işlemlerinden yoğunlukla şikâyet edilmektedir. Yine bu kapsamda Trabzon Beşikdüzü T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan siyasi tutukluların maruz kaldığı uygulamalar tutuklu Dilgeş Yaşar tarafından kamuoyuyla paylaşılmıştır. Tutukluların sürekli cezaevi yönetimi ve gardiyanlar tarafından tahrik edilmeye çalışıldığı, kendilerine karşı baskı uygulandığı, onur kırıcı ve ağza alınmayacak hakaretlere maruz kaldıkları yönündeki Dilgeş Yaşar'ın beyanından sonra cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine ilişkin; başta ailesi olmak üzere kamuoyunda derin bir endişe oluşmuştur.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, T.C. Anayasası ve yasalar; kötü muameleyi, işkenceyi, insan onuruyla bağdaşmayan uygulamaları ve ayırimcılığı yasaklamıştır. AIHS ile Ek protokolleri ve Anayasa; temel hak ve hürriyetlerin korunması noktasında adli ve idari makamlara negatif ve pozitif mükellefiyetler yüklemektedir. Cezaevi konusunda devletin pozitif yükümlülüğü yurttaşın gözetimine alınması ile başlamakta ve infazın tamamlanması ile sona ermektedir. Cezaevlerinin denetimi hukuki, siyasi ve toplumsal olarak kısıtlı olduğundan devletin bu kurumlardaki yükümlülüğü önem kazanmaktadır.

TBMM İnsan Hakları Komisyonuna Trabzon Beşikdüzü Cezaevindeki hak ihlallerine yönelik yaptığımız başvuruya rağmen bahse konu cezaevinde hak ihlalleri ve insanlık onuruyla bağdaşmayan uygulamalar devam etmektedir. Demokratik hukuk devleti ilkesi gereği devletin denetim ve gözetimi altındaki mahkûmlara yönelik gayri hukuki uygulamalar ivedilikle araştırılmalı ve sorumlular hakkında derhal etkin bir soruşturma başlatılmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Trabzon Beşikdüzü T Tipi Cezaevinde tutuklu ve hükümlülere uygulanan işkence ve kötü muameleyle ilgili olarak bakanlığınız tarafından başlatılan bir soruşturma var mıdır?
2. Cezaevinde yaşanan hukuk dışı uygulamalara ilişkin ivedi olarak bir soruşturma başlatmayı düşünüyor musunuz?

15/80

3. Tutuklular ve hükümlülerin, haksız ve keyfi uygulamalara ilişkin yasal yollara başvurmak üzere ilgili mercilere yaptığı bir başvuru var mıdır?
4. Trabzon Beşikdüzü T Tipi Cezaevindeki iddialara ilişkin bakanlığınıza herhangi bir şikâyet ulaşmış mıdır?
5. Şikâyet ve yakınmalara ilişkin herhangi bir fail hakkında soruşturma açılmış mıdır?
6. Adalet Bakanlığı'nın sistematik gerçekleşen hak ihlalleri iddiaları ile ilgili keyfi ve hukuka aykırı uygulamada bulunan faillere ilişkin başlattığı cezai ve idari kaç soruşturma bulunmaktadır ve görevden el çektirilen personel sayısı kaçtır?
7. Cezaevi İdaresi ve gardiyanlara/memurlara yaşanan keyfi uygulamalara ilişkin bakanlığınız tarafından verilmiş bir talimatı var mıdır?